

Juryrapport tiende ABN AMRO Kunstprijs

De jury van de tiende ABN AMRO Kunstprijs is vereerd de prijs toe te kennen aan Neo Matloga. De jury kiest met Neo Matloga (Zuid-Afrika, 1993) voor een kunstenaar die in een aansprekend en eigen handschrift huiselijke taferelen uit zijn geboorteland op een subtiele manier verbindt met de moeizame sociaal-politieke achtergrond waartegen ze zich afspelen.

Neo Matloga, die in Zuid-Afrika opgroeide tijdens het postapartheidstijdperk, kwam in 2016 als *resident artist* naar De Ateliers in Amsterdam. De jury is verrast door de snelheid waarmee hij daar, met een combinatie van schilderkunst en collage, een eigen stijl ontwikkelde. Echt een nieuwe stem, aldus de jury, een die tegelijkertijd bekend voorkomt. Met inkt, houtskool en foto's creëert Matloga 'collageschilderijen', die een inkijkje geven in de alledaagse, huiselijke gezelligheid uit zijn jeugd. Vrienden aan de keukentafel of discussiërend op de bank en dansend in de woonkamer. Vrolijke verhalen vol liefde en geborgenheid, enkel bevolkt door mensen van kleur. Zo creëerde hij, in navolging van kunstenaars als Kerry James Marshall, niet alleen een wereld waarin hij zich thuis voelde, maar ook een die hij miste in de kunst. Maar door de vrijheid waarmee en vindingrijke manier waarop Matloga zijn figuren opbouwt uit delen van foto's van familie, vrienden en bekende Zuid-Afrikanen, geeft hij ze ook letterlijk en figuurlijk vele gezichten en perspectieven. Ogen en oren staan alle kanten op, ledematen zijn verwrongen, de figuren zijn zowel aandoenlijk als gemankeerd. Daarin herinnert zijn werk zowel aan de kubistische portretten van Picasso en Braque uit het begin van de vorige eeuw als aan de collages van Amerikaanse kunstenaars als Romare Bearden uit de jaren zestig. De jury prijst vooral de manier waarop Matloga daar een nieuwe wending aan geeft.

Verder is de jury onder de indruk van de wijze waarop Matloga, zonder een eenduidige boodschap en met een sterke nadruk op intermenselijke relaties, ook diepere maatschappelijke en

politieke lagen aanboort. Zo is zijn werk een uitnodiging om naar een zwarte gemeenschap te kijken, maar wordt onze blik tegelijk weerkaatst door ogen waaraan niets lijkt te ontgaan. Wie kijkt hier naar wie? Tegelijkertijd vertonen de figuren, als een soort 'verknipte geesten', een duistere, verstoorde kant, die doet denken aan dat wat je niet ziet: de problemen waaronder Zuid-Afrika nog steeds gebukt gaat. Met titels die in zijn moedertaal Sepedi (Noord-Sotho) zijn gesteld, onderstreept Matloga zijn culturele identiteit, maar benadrukt hij ook hoeveel talen Zuid-Afrika rijk is. Zo kun je onder de vrolijke scènes ook vragen lezen over apartheid, racisme en zwarte identiteit. Doordat het werk deze associaties aanwakkert, blijft het volgens de jury levendig en urgent.

De ABN AMRO Kunstprijs richt zich op het stimuleren van talent in Nederland. De kwaliteit en de eigenheid van het werk zijn daarbij leidende criteria. Neo Matloga is volgens de jury een 'compositorisch natuurtalent', die vitaal, krachtig en energiek werk maakt. Zijn werk is zowel monumentaal als intiem en raakt als geen ander aan de dilemma's van onze tijd. Bovendien is de jury nieuwsgierig naar Matloga's ontwikkeling, die ze beloftevol acht. De jury vindt dit dan ook een uitgelezen moment om Neo Matloga bij zijn volgende stappen te ondersteunen. Daarom is de jury verheugd om hem de tiende ABN AMRO Kunstprijs toe te kennen.

Jury van de tiende ABN AMRO Kunstprijs:

Danila Cahen, curator ABN AMRO-kunstcollectie
Stijn Huijts, artistiek directeur Bonnefanten, Maastricht
Xander Karskens, directeur De Ateliers
Natasja Kensmil, beeldend kunstenaar
Marianne Verhaar-Strijbos, directeur Private Wealth Management ABN AMRO MeesPierson

Namens de jury,
Danila Cahen

Juryrapport tiende ABN AMRO Kunstprijs

De jury van de tiende ABN AMRO Kunstprijs is vereerd de prijs toe te kennen aan Neo Matloga. De jury kiest met Neo Matloga (Zuid-Afrika, 1993) voor een kunstenaar die in een aansprekend en eigen handschrift huiselijke taferelen uit zijn geboorteland op een subtiele manier verbindt met de moeizame sociaal-politieke achtergrond waartegen ze zich afspelen.

Neo Matloga, die in Zuid-Afrika opgroeide tijdens het postapartheidstijdperk, kwam in 2016 als *resident artist* naar De Ateliers in Amsterdam. De jury is verrast door de snelheid waarmee hij daar, met een combinatie van schilderkunst en collage, een eigen stijl ontwikkelde. Echt een nieuwe stem, aldus de jury, een die tegelijkertijd bekend voorkomt. Met inkt, houtskool en foto's creëert Matloga 'collageschilderijen', die een inkijkje geven in de alledaagse, huiselijke gezelligheid uit zijn jeugd. Vrienden aan de keukentafel of discussiërend op de bank en dansend in de woonkamer. Vrolijke verhalen vol liefde en geborgenheid, enkel bevolkt door mensen van kleur. Zo creëerde hij, in navolging van kunstenaars als Kerry James Marshall, niet alleen een wereld waarin hij zich thuis voelde, maar ook een die hij miste in de kunst. Maar door de vrijheid waarmee en vindingrijke manier waarop Matloga zijn figuren opbouwt uit delen van foto's van familie, vrienden en bekende Zuid-Afrikanen, geeft hij ze ook letterlijk en figuurlijk vele gezichten en perspectieven. Ogen en oren staan alle kanten op, ledematen zijn verwrongen, de figuren zijn zowel aandoenlijk als gemankeerd. Daarin herinnert zijn werk zowel aan de kubistische portretten van Picasso en Braque uit het begin van de vorige eeuw als aan de collages van Amerikaanse kunstenaars als Romare Bearden uit de jaren zestig. De jury prijst vooral de manier waarop Matloga daar een nieuwe wending aan geeft.

Verder is de jury onder de indruk van de wijze waarop Matloga, zonder een eenduidige boodschap en met een sterke nadruk op intermenselijke relaties, ook

diepere maatschappelijke en politieke lagen aanboort. Zo is zijn werk een uitnodiging om naar een zwarte gemeenschap te kijken, maar wordt onze blik tegelijk weerkaatst door ogen waaraan niets lijkt te ontgaan. Wie kijkt hier naar wie? Tegelijkertijd vertonen de figuren, als een soort 'verknipte geesten', een duistere, verstoorde kant, die doet denken aan dat wat je niet ziet: de problemen waaronder Zuid-Afrika nog steeds gebukt gaat. Met titels die in zijn moedertaal Sepedi (Noord-Sotho) zijn gesteld, onderstreept Matloga zijn culturele identiteit, maar benadrukt hij ook hoeveel talen Zuid-Afrika rijk is. Zo kun je onder de vrolijke scènes ook vragen lezen over apartheid, racisme en zwarte identiteit. Doordat het werk deze associaties aanwakkert, blijft het volgens de jury levendig en urgent.

De ABN AMRO Kunstprijs richt zich op het stimuleren van talent in Nederland. De kwaliteit en de eigenheid van het werk zijn daarbij leidende criteria. Neo Matloga is volgens de jury een 'compositorisch natuurtalent', die vitaal, krachtig en energiek werk maakt. Zijn werk is zowel monumentaal als intiem en raakt als geen ander aan de dilemma's van onze tijd. Bovendien is de jury nieuwsgierig naar Matloga's ontwikkeling, die ze beloftevol acht. De jury vindt dit dan ook een uitgelezen moment om Neo Matloga bij zijn volgende stappen te ondersteunen. Daarom is de jury verheugd om hem de tiende ABN AMRO Kunstprijs toe te kennen.

Jury van de tiende ABN AMRO Kunstprijs:

Danila Cahen, curator ABN AMRO-kunstcollectie
Stijn Huijts, artistiek directeur Bonnefanten, Maastricht
Xander Karskens, directeur De Ateliers
Natasja Kensmil, beeldend kunstenaar
Marianne Verhaar-Strijbos, directeur Private Wealth Management ABN AMRO MeesPierson

Namens de jury,
Danila Cahen